

4. května 1993

ODBOR
LEGISLATIVNÍ A PRÁVNÍ

7

VĚSTNÍK

ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

ROČNÍK 1993

VYDÁNO DNE 29. dubna

OBSAH:

ČÁST NORMATIVNÍ

- 8/1993 Opatření České národní banky ze dne 15. dubna 1993⁶
O kapitálové přiměřenosti bank
ZRUŠENO: VĚSTNÍK ČA. 25/1995, NOVE OPATR. 3
ZM. + JOPL. OPATR. č. 5 (VĚSTNÍK ČNB č. 24/1994)
JOPL. VĚSTNÍK ČA. 16/1994
- 9/1993 Opatření České národní banky ze dne 15. dubna 1993 - II
O úvěrové angažovanosti bank
NOVE OPATR. 4 (VĚSTNÍK ČA. 25/95) ZMĚNA: ČA. 7/1995
ZM. + JOPL.: VĚSTNÍK ČA. 24/1994
JOPL. VĚSTNÍK ČA. 7/1995
(§ 3, odst. 3, písm. a)
- 10/1993 Opatření České národní banky ze dne 15. dubna 1993 - IV
O pravidlech likvidity bank
ZMĚNA: VĚSTNÍK ČA. 24/1994, opatření č. 5
ZRUŠENO: VĚSTNÍK ČA. 20/1996, opatření č. 11

8

Opatření

České národní banky

ze dne 15. dubna 1993

XII. + DOPL. : OPATŘENÍ č. 5
VĚSTNÍK ČNB. 24/1994

XIV. : ÚŘED. SD. č. 1a - § 6
VĚSTNÍK ČNB. 7/1995

DOPL. : ÚŘED. SD. č. - dopl. § 1, odst. 3
VĚSTNÍK ČNB. 16/1994

ZRUŠENO : opatř. č. 3
VĚSTNÍK ČNB. 25/1995

O KAPITÁLOVÉ PŘIMĚŘENOSTI BANK

Česká národní banka podle § 15 zákona č.21/1992 Sb., o bankách stanoví:

Vymezení kapitálu

§ 1

- (1) Pro účely tohoto opatření se kapitál banky skládá z vlastního kapitálu a dodatkového kapitálu.
- (2) Pro účely tohoto opatření se vlastní kapitál skládá
- a) ze základního jmění, ¹⁾
  - b) z ažiových fondů vztahujících se k vydaným a plně splaceným běžným akciím (viz.vysv.č.1 v příloze č.2),
  - c) ze splaceného základního jmění bank založených jako státní peněžní ústavy, ²⁾
  - d) ze zákonných rezervních fondů,
  - e) z ostatních rezervních fondů vytvořených ze zisku po zdanění s výjimkou rezervních fondů na nové ocenění aktiv, rezervních fondů účelově vytvořených a s výjimkou rezerv, které nejsou zvěřejňovány v ročních účetních výkazech banky
- (3) Při propočtu poměru kapitálu k rizikově váženým aktivům se z celkové hodnoty vlastního kapitálu odečítají
- a) neuhrazené ztráty z předchozích let,
  - b) ztráty z běžného roku,
  - c) účetní hodnoty nehmotných aktiv, např. zřizovací náklady, goodwill, software (viz.vysv.č.2. v příloze č.2),
  - d) účetní hodnoty vlastních akcií banky, které má banka v držení,
  - e) hodnota upsaného, dosud nesplaceného kapitálu.

---

¹⁾ Základním jměním se rozumí hodnota upsaného kapitálu.

²⁾ Státní peněžní ústav podle § 36 zákona č.21/1992 Sb., o bankách

- (4) Pro účely tohoto opatření se dodatkový kapitál skládá
- a) ze všeobecných rezerv na krytí ztrát (viz. vysv. č. 3. v příloze č. 2) až do výše 1.25 % rizikově vážených aktiv,
  - b) z částky podřízeného dluhu (viz. vysv. č. 4 v příloze č. 2) až do výše 50 % vlastního kapitálu za předpokladu, že podřízený dluh splňuje tato kritéria
    - ba) je plně splacen,
    - bb) je nezajištěn,
    - bc) obsahuje klausuli podřízenosti, která je přijatelná pro Českou národní banku (dále jen "ČNB"),
    - bd) má pevnou lhůtu splatnosti nejméně 5 let,
    - be) nesmí být zaplacen nebo odvolán bez předchozího souhlasu ČNB před termínem splatnosti.

Pro účely propočtu poměru kapitálu k rizikově váženým aktivům se částka podřízeného dluhu postupně snižuje o 20 % ročně během posledních 5ti let splatnosti dluhu.

- (5) Pro účely propočtu poměru kapitálu k rizikově váženým aktivům nesmí dodatkový kapitál přesáhnout 100 % vlastního kapitálu banky.
- 2. HEHA č. 16/1994*

§ 2

Při propočtu poměru kapitálu k rizikově váženým aktivům má ČNB právo na základě vlastního rozhodnutí od celkové hodnoty vlastního kapitálu dále odečíst

- a) celkovou hodnotu úvěrové angažovanosti vůči osobám majícím k bance zvláštní vztah³⁾, pokud tato překročí stanovené limity⁴⁾
- b) přebytek hodnoty předpokládaných ztrát nad vytvořenými opravnými položkami.

---

³⁾ Podle § 19 odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách.

⁴⁾ Podle § 6 odst. 3 a § 16 odst. 4 opatření ČNB ze dne 15. 4. 1993 o úvěrové angažovanosti bank.

§ 3

Při propočtu kapitálové přiměřenosti se z celkové účetní hodnoty kapitálu odečítá celková částka kapitálových investic⁵⁾ do

a) ostatních bank, jestliže

aa) hodnota kapitálových investic do jiné banky je vyšší než 10% kapitálu banky, do které je investováno nebo

ab) hodnota kapitálových investic do jiné banky je vyšší než 10% kapitálu vykazující banky,

b) jiných právnických osob, které nejsou bankami a nad kterými má banka kontrolu⁶⁾

Vymezení rizikově vážených aktiv

§ 4

Rizikově vážená aktiva jsou veškerá aktiva banky vynásobená příslušnou rizikovou vahou podle stupně úvěrového rizika každého jednotlivého druhu aktiva (§ 6).

§ 5

(1) Aktivy banky se pro účely tohoto opatření rozumí čisté účetní hodnoty⁷⁾ rozvahových aktiv banky a úvěrové ekvivalenty podrozvahových závazků, které představují případná rozvahová aktiva banky.

5) Kapitálovými investicemi se rozumí majetkové účasti a rovněž pohledávky ve formě podřízeného dluhu, pokud je tento součástí dodatkového kapitálu právnické osoby, do které je investováno.

6) Kontrola nad jinou právnickou osobou podle § 19 odst.2 zákona č.21/1992 Sb., o bankách.
ČNB si vyhrazuje právo posoudit povinnost banky odečítat kapitálové investice vzniklé tím, že Fond národního majetku České republiky převedl na vykazující banku akcie podniku jako splátku za úvěr poskytnutý vykazující bankou a kapitálové investice do finančních institucí (např. factoringových a forfaitingových společností atp.)

7) Čistou účetní hodnotou se rozumí hodnota aktiva po odečtení oprávek a opravných položek (vytvořených na krytí ztrát u předem určených aktiv).

(2) Úvěrový ekvivalent podrozvahového závazku se propočítává vynásobením nominální hodnoty⁸⁾ podrozvahového závazku příslušným faktorem konverze (§ 8).

§ 6

Jednotlivé druhy aktiv se oceňují (násobí) rizikovými vahami podle této tabulky :

Dopl. č. 7/1995

Riziková váha v %	Druh aktiva
0	<ul style="list-style-type: none"> - Pokladní hodnoty - Pohledávky za vládou ČR a za centrálními vládami (viz.vysv.č.5 v příloze č.2) ve státech zóny A(viz.vysv.č.6 v příloze č.2) - Pohledávky za ČNB a centrálními bankami ve státech zóny A, - Všechny položky, které se odečítají z kapitálu (§ 1 odst.2) a z vlastního kapitálu (§ 2 odst.2)
20	<ul style="list-style-type: none"> - Pohledávky za bankami se sídlem v ČR a ve státech zóny A (viz.vysv.č.7v příloze č.2) kromě pohledávek ve formě podřízeného dluhu, - Pohledávky za bankami se sídlem ve státech zóny B (viz.vysv.č.7 v příloze č.2), které mají skutečnou splatnost nejvýše 1 rok, - Pohledávky za mezinárodními rozvojovými bankami (viz.vysv.č.8 v příloze č.2), - Pohledávky za vládami územních celků států zóny A (viz.vysv.č.9 v příloze č.2), které jsou oprávněny stanovovat příjmy rozpočtu územního celku,

⁸⁾ V případě měnových a úrokových smluv se úvěrový ekvivalent propočte vynásobením fiktivní jistiny, dohodnuté mezi partnery při sjednání smlouvy příslušným faktorem konverze.

- Pohledávky za institucemi podporovanými vládou ČR a centrálními vládami států zóny A (viz.vysv.č.10 v příloze č.2),
  - Finanční instrumenty v procesu inkasa a podobné instrumenty (viz.vysv.č.16 v příloze č.2)
-
- 50
- Náklady a příjmy příštích období,
  - Pohledávky za vládami územních celků států zóny A (viz.vysv.č.9 v příloze č.2), které nejsou oprávněny stanovovat příjmy rozpočtu územního celku.
-
- 100
- Všechna ostatní aktiva, která nejsou uvedena výše, zejména
    - majetkové účasti na bankách a pohledávky za bankami ve formě podřízeného dluhu kromě těch, které jsou odečítány z kapitálu (§ 1),
    - majetkové účasti na právnických osobách, které nejsou bankami, kromě těch, které jsou odečítány z kapitálu (§ 1)
    - hmotná aktiva,
    - pohledávky za právnickými a fyzickými osobami,
    - pohledávky za centrálními vládami (viz.vysv.č.6 v příloze č.2), vládami územních celků států zóny B a institucemi podporovanými centrálními vládami států zóny B,
    - pohledávky za bankami se sídlem ve státě zóny B, které mají skutečnou splatnost delší než 1 rok.(viz.vysv.č.7 v příloze č.2).

§ 7

(1) V případech, kdy je pohledávka nebo případná pohledávka⁹⁾ zajištěna

a) ručením nebo bankovní zárukou (dále jen "záruka"), může být oceněna rizikovou vahou podle ručitele (§ 6) za předpokladu, že

- aa) záruka má písemnou formu,
- ab) záruka je neodvolatelná,
- ac) jedinou podmínkou pro uplatnění práva ze záruky je, že dlužník nesplnil své závazky vůči vykazující bance,
- ad) záruka je jednoznačná,
- ae) záruka musí být vydána tak, aby ručiteli ani jiné osobě žádným způsobem neumožňovala zkrácení právních nároků banky ze záruky.

b) penězi danými do zástavy vykazující bance, je oceněna rizikovou vahou 0 % za předpokladu, že

- ba) peníze jsou složeny na účtě vykazující banky,
- bb) je uzavřena písemná smlouva o zajištění pohledávky,
- bc) zástavní smlouva je jednoznačná,
- bd) vykazující banka je jedinou oprávněnou osobou, která může uplatnit svá práva k zástavě,
- be) zástava je neodvolatelná,
- bf) jedinou podmínkou pro uplatnění práva ze zástavy je, že dlužník nesplnil své závazky vůči vykazující bance,
- bg) zástavní smlouva musí být uzavřena tak, aby zástavci ani jiné osobě žádným způsobem neumožňovala zkrácení právních nároků banky ze zástavy,

c) penězi danými do zástavy u jiných bank, může být oceněna rizikovou vahou příslušející bance, u které jsou prostředky uloženy (§ 6) za předpokladu, že jsou splněny podmínky obsažené v odstavci písm. b) bb)-bg),

d) dluhopisy danými do zástavy vykazující bance, může být oceněna rizikovou vahou podle výstavce dluhopisu (§ 6) za předpokladu, že jsou splněny podmínky obsažené v odstavci písm. b) bb)-bg),

---

⁹⁾ § 304 odst. 2 obchodního zákoníku.

e) zástavním právem na nemovitost, která je svým vznikem nejstarší (první v pořadí), je-li nemovitost určena k obývání a je ve vlastnictví dlužníka-fyzické osoby, může být oceněna rizikovou vahou 50 % za předpokladu, že úvěr byl bankou poskytnut v souladu s obezřetnou úvěrovou politikou banky, která vychází především z konzervativního odhadu ceny příslušné nemovitosti¹⁰⁾,

f) pojištěním, na základě kterého bude banka odškodněna buď jako pojištěná osoba nebo z titulu, že je na ní převedeno plnění z pojištění může být oceněna rizikovou vahou podle pojistitele za předpokladu, že ČNB odsouhlasí pojistné podmínky.

- (2) Pokud pohledávka není zajištěna v plné výši podle odst. 1 písm. a) - f), oceňuje se její nezajištěná část rizikovou vahou podle dlužníka (§ 6). Pro účely propočtu poměru kapitálu a rizikově vážených aktiv se taková pohledávka dělí na dvě části.

§ 8

- (1) Jednotlivé druhy podrozvahových závazků se převádí na úvěrový ekvivalent¹¹⁾ vynásobením příslušným faktorem konverze podle této tabulky

sl.1	sl.2	sl.3
Podrozvahový závazek	Faktor konverze	Subjekt
Neodvolatelné záruky za placení vydané vykazující bankou (viz. vysv. č. 11 v příloze č. 2)	1.0	žadatel o záruku
Závazky přijaté bankou vyplývající z dohod o prodeji s právem zpětného nákupu (viz. vysv. č. 12 v příloze č. 2)	1.0	vydavatel cenného papíru nebo, kde je to vhodné, dlužník

¹⁰⁾ V podmínkách nerozvinutého trhu nemovitostí předpokladu bezpochyby vyhovuje úředně odhadnutá cena nemovitosti

¹¹⁾ S úvěrovým ekvivalentem se dále zachází jako s kterýmkoli rozvahovým aktivem, to znamená, že se ocení příslušnou rizikovou vahou podle subjektu, který je uveden ve sloupci 3 tabulky konverze.

Neodvolatelné záruky vydané vykazující bankou, jiné než platební (viz. vysv.č.13 v příloze č.2)	0.5	žadatel o záruku
Neodvolatelné závazky k poskytnutí úvěru vydané bankou v případě, že závazek má původní splatnost delší než 1 rok (viz.vysv. č.14 v příloze č.2)	0.5	beneficiant závazku
-----		
Dokumentární akreditivy otevřené nebo potvrzené bankou v případě, že platí alespoň jedna z těchto podmínek : a) dokumenty se nevztahují ke zboží, b) banka nemá skutečnou kontrolu nad zbožím, c) trvání závazku přesahuje 1 rok (viz.vysv.č.15 v příloze č.2),	0.5	
Dokumentární akreditivy otevřené Dokumentární akreditivy potvrzené		žadatel otevírající banka
Dokumentární akreditivy otevřené nebo potvrzené bankou, v případě, že platí současně tyto podmínky a) dokumenty se vztahují ke zboží, b) banka má skutečnou kontrolu nad zbožím, c) trvání závazku nepřesahuje 1 rok,	0.2	
Dokumentární akreditivy otevřené Dokumentární akreditivy potvrzené		žadatel otevírající banka
-----		
Devizy a české koruny koupené na základě měnových smluv typu termínových měnových smluv, měnových futures, "křížových" úrokových swapů měnových opcí atp.		
Smlouvy s původní splatností:		
- kratší než 1 rok	0.02	partnerská strana
- za každý další rok	0.03	

Závazky přijaté vykazující bankou od partnerské strany vyplývající z úrokových smluv typu : úrokových swapů v jedné měně, termínových úrokových obchodů, úrokových futures, koupených úrokových opcí, "křížových" úrokových swapů atp.		
Smlouvy s původní splatností:		
- kratší než 1 rok	0.005	partnerská strana
- za každý další rok	0.01	

- (2) O výši faktoru konverze u dalších podrozvahových závazků neuvedených v tabulce podle odstavce 1 rozhoduje ČNB podle povahy daného závazku.

Propočet poměru kapitálu k rizikově váženým aktivům

§ 9

- (1) Poměr kapitálu k rizikově váženým aktivům je vyjádřený v procentech.
- (2) Vzorový propočet kapitálové přiměřenosti je uveden v příloze č.1.

Limity

§ 10

- (1) Banka docílí nejpozději do 31.12.1993 poměr kapitálu k rizikově váženým aktivům ve výši nejméně 6.25 %.
- (2) Banka docílí nejpozději do 31.12.1996 poměr kapitálu k rizikově váženým aktivům ve výši nejméně 8 % a tento dosažený poměr nadále udržuje.
- (3) Banka, která dosud nedosáhla poměru stanoveného v odst.2, nesnižuje dříve dosažený poměr kapitálu k rizikově váženým aktivům.
- (4) Banka, která hodlá provést úkon, který by znamenal snížení některé součásti vlastního a dodatkového kapitálu kromě základního jmění, je povinna oznámit tento záměr ČNB.
- (5) Celková hodnota hmotných aktiv banky (viz.vysvětlivka č.17 v příloze č.2) nepřesáhne hodnotu kapitálu definovaného v tomto opatření.V případě, že banka k 31.12.1992 překračovala uvedený limit, překročení dále nezvyšuje a docílí stanoveného limitu nejpozději do 31.12.1996.

Hlášení

§ 11

- (1) Banka je povinna podat o poměru kapitálu k rizikově váženým aktivům hlášení ČNB ¹²⁾ čtvrtletně.
- (2) Hlášení se sestavují podle vzoru. Závazný vzor hlášení stanoví ČNB.
- (3) Hlášení se doručují ČNB nejpozději do třiceti kalendářních dnů následujících po posledním dni vykazovaného čtvrtletí.
- (4) Hlášení za uplynulý kalendářní rok vypracované na základě předběžných údajů se doručují ČNB podle bodu (3).
- (5) Hlášení za uplynulý kalendářní rok vypracované na základě definitivních údajů se doručují ČNB nejpozději do 10.3. následujícího kalendářního roku.

VYPOUŠTĚNÍ SE
VIZ Č. 24/94

§ 12

- (1) Hlášení musí být podepsána dvěma osobami, oprávněnými jednat jménem banky a odpovědnými za řízení banky jako celku.
- (2) Útvar vnitřní kontroly banky ověřuje úplnost a správnost údajů obsažených v hlášení.
- (3) Banka požádá auditora určeného podle zvláštních předpisů¹³⁾, aby ověřil a vypracoval zprávu o tom
- a) zda systém pro vypracování hlášení je vybudován tak, aby věrně zobrazoval skutečný poměr kapitálu k rizikově váženým aktivům,
  - b) hlášení o kapitálové přiměřenosti k 31.12. kalendářního roku je správné.
- (4) Banka předloží ČNB zprávu podle bodu 3 za uplynulý kalendářní rok nejpozději do 30.4. následujícího roku.

---

¹²⁾ Podle § 24 odst.2 zákona č.21/1992 Sb., o bankách.

¹³⁾ Podle § 22 zákona č.21/1992 Sb., o bankách.

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 13

- (1) ČNB je oprávněna, podle vývoje poměru kapitálu k rizikově váženým aktivům bank zkrátit lhůtu uvedenou v § 10 odst.2.
- (2) Banka je povinna zasílat ČNB hlášení podle § 11 a § 12 odst.1 a 2 počínaje hlášením k 30.6.1993.
- (3) Banka doručí ČNB první zprávu podle § 12 odst. 3 a 4 nejpozději do 30.4.1993.
- (4) Položku uvedenou v § 3 písm.b) odečítá banka s platností od 1.1.1995.

§ 14

- (1) Toto opatření se vztahuje na pobočky zahraničních bank na území ČR, určí-li to ČNB výslovně při udělení povolení působit jako banka.

§ 15

Opatření SBČS ze dne 16.3.1992 o kapitálové přiměřenosti bank se ruší.

§ 16

Toto opatření nabývá účinnosti dnem 1.6.1993.

Ing. Josef Tošovský v.r.
Guvernér

Vzorový propočet poměru kapitálu k rizikově váženým aktivům

Banka má následující kapitál, aktiva, pasiva a podrozvahové závazky:

Kapitál

Vlastní kapitál	hodnoty	Přizpůsobené hodnoty kapitálových položek
splacený kapitál	2000	2000
zákonné rezervní fondy	1800	1800
Vlastní kapitál celkem	3800	3800
Dodatkový kapitál		
podřízený dluh	2800	1900 (50% vlastního kapitálu)
všeobecné rezervy na ztráty	2900	1013 (1.25% z riz.váž.aktiv)
Dodatkový kapitál celkem	5700	2913
Dodat.kap.do max.výše 100 % vlastního kapitálu		2913
Kapitál celkem	9500	6713
Kapitálové investice celkem (1200)		
Kap.investice do banky (1000)	(1000)	-(1000)
KAPITÁL CELKEM pro účely propočtu		5713

Rozvaha

Aktiva

Hotovost	10000
Pohledávky za ČNB	20000
Pohledávky za bankami v ČR	5000
Půjčky zajištěné obyt.nemovit.	10000
Půjčky zaručené MF	2000
Půjčky státním podnikům	30000
Půjčky soukromým podnikům	20000
Kapitálové investice do banky	1000
Ostatní aktiva	5000

Aktiva celkem	103000

Pasiva (bez kapitálu)

Vklady	90000
Ostatní pasiva	3500

Pasiva celkem	93500

Podrozvahové závazky

Platební záruky	10000
Dokumentární akreditivy zajištěné přísl.zbožím s pův.splatností více než 1 rok	20000

Konverze podrozvahových závazků

Každý podrozvahový závazek se násobí faktorem konverze. Výsledkem je úvěrový ekvivalent podrozvahového závazku.

	Nominální hodnota	Faktor konverze	Hodnota úvěr. ekvivalentu
Platební záruky	10000	1,0	10000
Dokumentární akreditivy zajištěné přísl.zbožím s původní splatností více než 1 rok	20000	0,5	10000

Kalkulace rizikově vážených aktiv

Každé rozvahové aktivum a úvěrový ekvivalent každého podrozvahového závazku se násobí příslušnou rizikovou váhou:

Aktiva	Rozvaha	Riziková váha v %	Hodnota
Hotovost	10000	0	0
Pohledávky za ČNB	20000	0	0
Kapitálové investice do do banky	1000	0	0
Pohledávky zaručené MF	2000	0	0
Pohled.za bankami v ČR	5000	20	1000
Půjčky zajištěné zást.prá- vem na nemovitosti fyz.osob	10000	50	5000
Půjčky státním podnikům	30000	100	30000
Půjčky soukromým podnikům	20000	100	20000
Ostatní aktiva	5000	100	5000
Platební záruky	10000	100	10000
Dokumentární akreditivy zajištěné přísl.zbožím s pův.spl.více než 1 r.	10000	100	10000
Aktiva celkem	123000	-	81000

Propočet poměru kapitálu k rizikově váženým aktivům

Částka kapitálu se dělí částkou rizikově vážených aktiv:

$$\frac{5713}{81000} \times 100 = 7,05 \%$$

Vysvětlivky některých pojmů
používaných v opatření o kapitálové přiměřenosti bank

---

1. Běžná akcie

Akcie, která má tuto charakteristiku

- a) nemá stanovenou lhůtu splatnosti,
- b) nemůže být zaplacená v rámci opce držitele akcie,
- c) neobsahuje žádné další ustanovení, které by zakládalo budoucí splacení akcie,
- d) vydavatel akcie je oprávněn nejen odložit, ale i vyloučit vyplacení dividend v případě, že zisk banky za běžné finanční období plus ztráty banky z minulých let vykazují negativní hodnotu.

2. Nehmotná aktiva

---

pro účely tohoto opatření představují zejména :

zřizovací náklady - náklady spojené s obstaráním nemovitostí, upsáním kapitálu, náklady vynaložené na úpravu budov, kterými se nezvyšuje hodnota budov atp.

goodwill - získaný do aktiv vykazující banky při koupi jiné banky (společnosti) jako rozdíl zaplacené kupní ceny a hodnoty aktiv koupené banky (společnosti)

software.

3. Všeobecné rezervy na krytí ztrát

Rezervy vytvořené z nákladů (uvedené v účetních výkazech), které jsou určeny ke krytí neidentifikovaných ztrát vyplývajících z obecného úvěrového rizika banky, devizového rizika, rizika úvěruschopnosti země (country risk) nebo rizika znehodnocení majetkových cenných papírů nebo jiných aktiv banky atd.

Do všeobecných rezerv na krytí ztrát se nezahrnují rezervy, které byly vytvořeny nebo jsou určeny ke krytí

- konkrétních aktiv,
- souboru určitých rizikových aktiv vůči stejnému dlužníkovi,
- souboru identifikovatelných aktiv, které mají shodné rysy, pokud jde o riziko (jsou zkušenosti z minulých období, pokud jde o rozsah ztrát, podobná riziková angažovanost vůči určité zemi, devizová riziková angažovanost vůči stejné měně atp.).

4. Podřízený dluh

Představuje půjčku vykazující bance věřitelem (jinou bankou, institucí, podnikem aj.), která musí splňovat dále uvedená kritéria:

- a) je plně splacen - peněžní prostředky byly věřitelem převedeny na účet dlužníka (vykazující banku).
- b) je nezajištěn - půjčka není zajištěna žádným aktivem banky ani žádnou zárukou vydanou třetí stranou v zájmu a na účet vykazující banky.
- c) obsahuje klauzuli podřízenosti - v dohodě o půjčce musí být výslovně uvedeno, že v případě, že je banka v likvidaci, bude půjčka splacena až po uspokojení (splacení) závazků banky vůči vkladatelům a ostatním věřitelům.
- d) má pevnou lhůtu splatnosti nejméně 5 let - podřízený dluh musí mít pevnou splatnost nejméně 5 let. Posledních 5 let do splatnosti se pro účely propočtu kapitálové přiměřenosti jeho hodnota snižuje o 20% ročně, což odráží klesající hodnotu tohoto nástroje jako trvalého zdroje kapitálu.

Podřízený dluh lze použít ke krytí ztrát banky pouze v případě likvidace banky. Vzhledem k tomuto omezenému použití se započítává do kapitálu pouze do výše 50 % vlastního kapitálu.

5. Centrální vláda

Centrální vládou se rozumí ministerstva a oddělení výkonných úřadů centrální vlády a vládní agentury založené nebo najaté vládou, sloužící veřejným účelům, jejichž závazky jsou plně zaručené bezpodmínečnou, výslovnou, neomezenou zárukou centrální vlády.

6. Zóna A

Zahrnuje všechny státy OECD t.j. Rakousko, Austrálie, Belgie, Kanada, Dánsko, Finsko, Francie, SRN, Řecko, Island, Irsko, Itálie, Japonsko, Lucembursko, Nový Zéland, Norsko, Nizozemsko, Portugalsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Turecko, Velká Británie a USA.

Zóna B - zahrnuje všechny státy mimo zónu A a ČR

-----

7. Banka ve státě zóny A (B)

Banka se sídlem ve státě, který se nachází v zóně A (B)

Např. pobočka působící ve státě zóny B banky, která má sídlo v zóně A se posuzuje jako banka ve státě zóny A.

8. Mezinárodní rozvojové banky

Zahrnují :

IBRD International Bank for Reconstruction and Development
Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj

EBRD European Bank for Reconstruction and Development
Evropská banka pro rekonstrukci a rozvoj

IFC International Finance Corporation
Mezinárodní finanční korporace

IADB Inter-American Development Bank
Vnitroamerická rozvojová banka

The Council of European Resettlement Fund
The Nordic Investment Bank
The Caribbean Development Bank

EIB European Investment Bank
Evropská investiční banka

9. Vláda územního celku zóny A (B)

Vládou územního celku zóny A (B) se rozumí ministerstva a výkonné úřady těchto vlád územních celků států (republik, kantonů apod.), jejichž závazky jsou plně zaručené bezpodmínečnou, výslovnou, neomezenou zárukou územní vlády.

10. Vládou podporovaná instituce

Vládou podporovanou institucí se rozumí každá instituce založená nebo najatá vládou, sloužící veřejným účelům, jejíž závazky nejsou bezpodmínečně, výslovně a neomezeně zaručené centrální vládou. Pro účely tohoto opatření se vládou podporovanou institucí rozumí orgány územní samosprávy v ČR, pokud jejich závazky nejsou zaručeny centrální vládou.

11. Neodvolatelná záruka za placení vydaná vykazující bankou

Každá neodvolatelná záruka nebo podobný závazek vydaný vykazující bankou, na základě které je banka povinna zaplatit beneficiantovi v případě, že třetí strana nesplní svůj platební závazek. Patří sem např. bankovní záruka, aval a indosament (žirování) směnek, bankovní akceptace apod.

12. Závazky přijaté vykazující bankou vyplývající z dohod o prodeji se zpětným nákupem.

Jedná se o případnou pohledávku vykazující banky vzniklou na základě dohody uzavřené s partnerskou stranou o prodeji a zpětném nákupu cenných papírů, kdy partnerská strana je zavázána prodat koupené aktivum zpět vykazující bance nebo koupit prodané aktivum zpět od vykazující banky.

Příklad: Vykazující banka prodá cenný papír s krátkodobou splatností (např. státní pokladniční poukázku) a uzavře s kupujícím dohodu, ve které souhlasí, že cenný papír koupí zpět za dohodnutou cenu a obvykle z určitou dobu. Vykazující banka má ve vztahu k partnerské straně případnou pohledávku .

13. Neodvolatelná záruka vydaná vykazující bankou jiná než platební

Každá neodvolatelná záruka nebo podobný závazek vydaný vykazující bankou, na základě kterého je banka povinna zaplatit beneficiantovi v případě, že třetí strana nesplní své závazky specifikované v kontraktu (jiné než platební). Patří sem např. záruky za "dobré provedení dodávky".

14. Neodvolatelný závazek banky poskytnout úvěr v případě, že závazek má původní splatnost delší než 1 rok.

Banka nemá právo podle své vůle (na základě pouze svého vlastního rozhodnutí) zrušit úvěrovou linku dříve, než po 1 roce od doby, kdy byl závazek vydán.

15. Dokumentární akreditiv otevřený nebo potvrzený vykazující bankou v případě, že je splněna alespoň jedna z těchto podmínek :

- a) dokumenty se nevztahují ke zboží
  - b) banka nemá skutečnou kontrolu nad zbožím
  - c) trvání závazku přesahuje 1 rok
-

- a) Jedná se o případy, kdy dokumenty předložené bance se nevztahují k obchodní transakci,
- b) Dokumenty, které představují právo ke zboží nejsou předloženy bance, nebo nejsou vystaveny na řád banky, nebo jsou předány (uvolněny) bankou bez zaplacení dlužníkem.
- c) Trvání závazku banky představuje období mezi datem vystavení nebo potvrzení dokumentárního akreditivu bankou a posledním datem, kdy je banka povinna platit.

16) Finanční instrumenty v procesu inkasa a podobné instrumenty

---

Patří sem šeky a hodnoty k inkasu přijaté od klientů a korespondentů, pokud banka připsala peněžní částku ve prospěch účtu věřitele dříve, než obdržela inkaso.

17) Hmotná aktiva

Hmotnými aktivy se rozumí zejména pozemky, budovy a stavby, technická a technologická zařízení a stroje, dopravní prostředky, inventář, umělecká díla apod.

BANKA .....

DŮVĚRNÉ

IČO | | | | | | | | | |

Kód banky | | | | |

UYPDOUŠŤI SE U12 Č. 24/1994

HLÁŠENÍ

O POMĚRU KAPITÁLU K RIZIKOVĚ VÁŽENÝM AKTIVŮM

ke dni .....

I. STRUKTURA KAPITÁLU V TIS. KČ

Ukazatel	Č.ř.	Účetní hodnota	Omezení	Upravená hodnota (sl. 1 * sl. 2)
a	b	1	2	3
Základní jmění	11		x	
Ažiové fondy	12		x	
Zákonné rezervní fondy	13		x	
Ostatní rezervní fondy vytvořené ze zisku po zdanění bez fondů na nové ocenění aktiv a účelových	14		x	
Vlastní kapitál (ř. 11 až ř. 14)	15		x	
Odečitatelné položky celkem (ř. 17 až ř. 21)	16		x	(-)
neuhrazené ztráty z předchozích let	17		x	
ztráty z běžného roku	18		x	
vlastní akcie banky, které má banka v držení	19		x	
nehmotná aktiva	20		x	
nesplacený kapitál	21		x	
Vlastní kapitál celkem (ř. 15 - ř. 16)	22		x	
Všeobecné rezervy na krytí ztrát	23		1,25% z ř. 11G	
Podřízený dluh	24		50% z ř. 22	
Dodatkový kapitál celkem (ř. 23 + ř. 24)	25		100% z ř. 22	
Kapitálové investice do bank	26		1)	(-)
KAPITÁL (ř. 22 + ř. 25 - ř. 26)	27	x	x	
Kontrolní součet	28		x	

1) Odečítá se celková částka kapitálových investic do ostatních bank, jestliže hodnota kapitálových investic do jiné banky je vyšší než 10 % kapitálu banky, do které je investováno, nebo hodnota kapitálových investic do jiné banky je vyšší než 10 % kapitálu vykazující banky

Odesláno dne	Razítko	Podpisy	Zpracoval:
			Telefon: Linka:

II. KONVERZE PODROZVAHOVÝCH ZÁVAZKŮ V TIS. Kč

Ukazatel	Č.ř.	Účetní hodnota	Faktor konverze	Úvěrový ekvivalent (sl. 4 * sl. 5)
a	b	4	5	6
Neodvolatelné záruky za placení vydané vykazující bankou	29		1,0	
Závazky přijaté bankou vyplývající z dohod o prodeji s právem zpětného nákupu	30		1,0	
Neodvolatelné záruky vydané vykazující bankou, jiné než platební	31		0,5	
Neodvolatelné závazky k poskytnutí úvěru vydané bankou na závazek s původní splatností nad 1 rok	32		0,5	
Dokum. akreditivy otevřené nebo potvrzené bankou pokud se nevztahují na zboží, banka nemá kontrolu nad zbožím, trvání je delší než 1 rok	33		0,5	
Dokum. akreditivy otevřené nebo potvrzené bankou pokud se vztahují na zboží, banka má kontrolu nad zbožím, trvání nepřesahuje 1 rok	34		0,2	
Devizy a Kč koupené na základě měnových smluv s původní splatností kratší než 1 rok	35		0,02	
Devizy a Kč koupené na základě měnových smluv s původní splatností delší než 1 rok 2)	36		x	
Závazky přijaté vykazující bankou vyplývající z úrokových smluv s původní splatností kratší než 1 rok	37		0,005	
Závazky přijaté vykazující bankou vyplývající z úrokových smluv s původní splatností delší než 1 rok 3)	38		x	
Kontrolní součet	39		x	

2) Faktor konverze za 1. rok činí 0,02, za každý další rok 0,03, faktory se sčítají

3) Faktor konverze za 1. rok je 0,005, za každý další rok 0,01, faktory se sčítají

III. PROPOČET RIZIKOVĚ VÁŽENÝCH AKTIV V TIS. Kč

Ukazatel / Subjekt	Č.ř.	Účetní hodnota vč. úvěr. ekvivalentu	Váha rizika	Vážená hodnota (sl. 7 * sl. 8)
a	b	7	8	9
Hotovost (ř. 41 až 43)	40		0	
pokladní hodnoty	41		0	x
pohledávky zajištěné penězi v zástavě u vykaz. banky	42		0	x
podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent) zajištěné	43		0	x
Vláda ČR a centrální vlády ve státech zóny A (ř. 45 až 48)	44		0	
přímé pohledávky	45		0	x
pohledávky zajištěné	46		0	x
přímé podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent)	47		0	x
podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent) zajištěné	48		0	x
ČNB a centrální banky ve státech zóny A (ř. 50 až 53)	49		0	
přímé pohledávky	50		0	x
pohledávky zajištěné	51		0	x
přímé podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent)	52		0	x
podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent) zajištěné	53		0	x
Odečitatelné položky z kapitálu (ř. 16 + ř. 26)	54		0	
Banky se sídlem v ČR a ve státech zóny A (ř. 56 až 59)	55		0,2	
přímé pohledávky	56		0,2	x
pohledávky zajištěné	57		0,2	x
přímé podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent)	58		0,2	x
podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent) zajištěné	59		0,2	x
Banky se sídlem ve státech zóny B - položky se skutečnou splatností nejvýše 1 rok (ř. 61 až 64)	60		0,2	
přímé pohledávky	61		0,2	x
pohledávky zajištěné	62		0,2	x
přímé podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent)	63		0,2	x
podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent) zajištěné	64		0,2	x

III. POKRAČOVÁNÍ

Ukazatel / Subjekt	Č.ř.	Účetní hodnota vč. úvěr. ekvivalentu	Váha rizika	Vážená hodnota (sl. 7 * sl. 8)
a	b	7	8	9
Mezinárodní rozvojové banky (ř. 66 až 69)	65		0,2	
přímé pohledávky	66		0,2	x
pohledávky zajištěné	67		0,2	x
přímé podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent)	68		0,2	x
podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent) zajištěné	69		0,2	x
Vlády územních celků států zóny A s oprávněním stanovovat příjmy rozpočtu územního celku (ř. 71 až 74)	70			
přímé pohledávky	71		0,2	x
pohledávky zajištěné	72		0,2	x
přímé podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent)	73		0,2	x
podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent) zajištěné	74		0,2	x
instituce podporované vládou ČR a centrálními vládami států zóny A (ř. 76 až 79)	75		0,2	
přímé pohledávky	76		0,2	x
pohledávky zajištěné	77		0,2	x
přímé podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent)	78		0,2	x
podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent) zajištěné	79		0,2	x
Finanční instrumenty v procesu inkasa	80		0,2	
Náklady a příjmy příštích období	81		0,5	
Zástavní právo na nemovitost (ř. 83 + 84)	82		0,5	
pohledávky zajištěné	83		0,5	x
podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent) zajištěné	84		0,5	x
Vlády územních celků států zóny A bez oprávnění stanovovat příjmy rozpočtu územního celku (ř. 86 až 89)	85		0,5	
přímé pohledávky	86		0,5	x
pohledávky zajištěné	87		0,5	x
přímé podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent)	88		0,5	x
podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent) zajištěné	89		0,5	x
Právnícké a fyzické osoby (ř. 91 až 94)	90		1,0	
přímé pohledávky	91		1,0	x
pohledávky zajištěné	92		1,0	x
přímé podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent)	93		1,0	x
podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent) zajištěné	94		1,0	x
Centrální vlády států zóny B (ř. 96 až 99)	95		1,0	
přímé pohledávky	96		1,0	x
pohledávky zajištěné	97		1,0	x
přímé podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent)	98		1,0	x
podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent) zajištěné	99		1,0	x
Vlády územních celků států zóny B (ř. 101 až 104)	100		1,0	
přímé pohledávky	101		1,0	x
pohledávky zajištěné	102		1,0	x
přímé podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent)	103		1,0	x
podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent) zajištěné	104		1,0	x

III. DOKONČENÍ

Ukazatel / Subjekt	Č.ř.	Účetní hodnota vč. úvěr. ekvivalentu	Váha rizika	Vážená hodnota (sl. 7 * sl. 8)
a	b	7	8	9
Instituce podporované centrálními vládami států zóny B (ř. 106 až 109)	105		1,0	
přímé pohledávky	106		1,0	x
pohledávky zajištěné	107		1,0	x
přímé podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent)	108		1,0	x
podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent) zajištěné	109		1,0	x
Banky se sídlem ve státech zóny B - položky se skutečnou splatností delší než 1 rok (ř. 111 až 114)	110		1,0	
přímé pohledávky	111		1,0	x
pohledávky zajištěné	112		1,0	x
přímé podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent)	113		1,0	x
podrozvahové závazky (úvěr. ekvivalent) zajištěné	114		1,0	x
Ostatní aktiva (fixní hmotná aktiva, majetk. účasti apod.)	115		1,0	
AKTIVA VČ. ÚVĚR. EKVIVALENTU CELKEM 1)	116		x	
Kontrolní součet	117		x	

IV. POMĚR KAPITÁLU K RIZIKOVĚ VÁŽENÝM AKTIVŮM

Ukazatel	Č.ř.	
a	b	10
Vlastní kapitál celkem v tis. Kč (ř. 22, sl. 3)	118	
Kapitál v tis. Kč (ř. 27, sl. 3)	119	
Rizikově vážená aktiva celkem v tis. Kč (ř. 116, sl. 9)	120	
Kapitál k rizikově váženým aktivům v % (ř.119/ř.120*100)	121	
Vlastní kapitál k rizikově váženým aktivům v % (ř.118/ř.120*100)	122	
Kontrolní součet	123	

1) ř. 116 = ř. 40 + 44 + 49 + 54 + 55 + 60 + 65 + 70 + 75 + 80 až 82 + 85 + 90 + 95 + 100 + 105 + 110 + 115
 ř. 116 sl. 7 - ř. 39 sl. 6 = ř. 152 sl. 6 Rozvahy Úč PÚ 1 - 12

KOMENTÁŘ

Hodnota podřízeného dluhu vykazovaná ke dni sestavení výkazu činí ..... Kč
 Skutečná (zbytková) splatnost podřízeného dluhu je ..... měsíců
 Hodnota podřízeného dluhu byla snížena o ..... % na hodnotu ..... Kč

Celkové kapitálové investice do bank ke dni sestavení výkazu činí ..... mil. Kč
 t.j. z kapitálu vykazující banky ..... %

Celkové kapitálové investice do jiných právnických osob, které nejsou bankami
 a nad kterými má banka kontrolu, ke dni sestavení výkazu činí ..... mil. Kč
 t.j. z kapitálu vykazující banky ..... %

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
Odbor bankovního dohledu
oddělení metodické

UVPVUŠTÍ SE ČH. 24/1994

Pokyny pro sestavení hlášení o poměru kapitálu k rizikově
váženým aktivům

1. Poměr kapitálu k rizikově váženým aktivům se propočte podle § 1-9 opatření ČNB ze dne 15.4.1993, o kapitálové přiměřenosti bank.

2. Údaje uváděné v hlášení o kapitálové přiměřenosti banky musí odpovídat rozvaze, předložené bankou ke stejnému datu, tzn. pokud některé položky nebyly doposud promítnuty do účetnictví, nelze je v hlášení vykázat.

3. V hlášení platí tyto logické vazby na rozvahu :

řádek hlášení		řádek rozvahy	účet č.
11	=	280	skupina 56
12	=	část 278	551
13	=	část 278	552
14	=	část 279	556
17	=	149 + 150	570 + 590
18	=	151	583
20	=	147	skupina 47
21	=	148	510
23	=	274	část 542
24	=	272	531 a 532

4. Omezení uvedená ve sl.2 se uplatní pouze v případě, pokud je vykázána částka ve sl.1.

5. Propočet poměru kapitálu k rizikově váženým aktivům se provádí na 2 desetinná místa.

6. Hlášení se sestavuje k ultimu čtvrtletí, pokud bankovní dohled nestanoví bance zvláštní režim pro předkládání hlášení.

7. Hlášení musí být podepsáno dvěma osobami oprávněnými jednat jménem banky a odpovědnými za řízení banky jako celku.

8. Jméno osoby, která sestavila hlášení se vyplňuje strojem.

9. Hlášení se doručují bankovnímu dohledu ČNB, Na příkopě 28, Praha 1.

10. Hlášení se doručují na uvedenou adresu nejpozději do 30 dní následujících po posledním dni vykazovaného čtvrtletí. Hlášení za uplynulý kalendářní rok vypracované na základě předběžných údajů se doručují do 30. ledna následujícího roku.

Hlášení za uplynulý kalendářní rok vypracované na základě definitivních údajů se doručují nejpozději do 10. března následujícího roku.

Pokyny k vyplňování oddílu III - Propočet rizikově vážených aktiv

---

1) Tabulka je členěna podle ukazatelů (hotovost, odečitatelné položky z kapitálu, finanční instrumenty v procesu inkasa, náklady a příjmy příštích období, zástavní právo na nemovitost, ostatní aktiva) a subjektů (vláda ČR a centrální vlády ve státech zóny A, ČNB a centrální banky ve státech zóny A atd.), vůči kterým má vykazující banka pohledávku nebo případnou pohledávku nebo tyto subjekty zajišťují pohledávku nebo případnou pohledávku vykazující banky vůči jinému subjektu-klientovi (vystavují záruku, dluhopis - viz. § 7 Opatření o kapitálové přiměřenosti bank).

2) Účetní hodnoty rozvahových aktiv a úvěrové ekvivalenty případných aktiv (podrozvahových závazků) rozdělené do jednotlivých skupin (silně orámované položky (40, 44, 49 atd.) se ocení (násobí) příslušnou rizikovou vahou (sl. 8) podle míry úvěrového rizika.

Subjekty (orámované silně) se skládají ze součtu položek uvedených níže. Ty se člení (pokud je to vhodné) na:

- a) přímé pohledávky - pohledávky vykazující banky vůči subjektu nezajištěné některou z forem uvedených v § 7 Opatření o kapitálové přiměřenosti bank.
- b) pohledávky zajištěné - pohledávky vykazující banky vůči jinému subjektu (klientovi) než je uvedený výše, které jsou tímto subjektem zajištěny některou z forem uvedených v § 7 Opatření.
- c) přímé podrozvahové závazky (úvěrový ekvivalent) - případné pohledávky vykazující banky vůči subjektu uvedenému výše.

d) podrozvahové závazky (úvěrový ekvivalent) zajištěné - případné pohledávky vykazující banky vyplývající z jejich závazků vůči jinému klientovi než je subjekt uvedený výše, které jsou tímto subjektem zajištěny.

Příklad :

ukazatel/subjekt	účetní hodnota vč.úvěr.ekvivalentu.	váha rizika	vážená hodnota
Banky se sídlem v ČR a ve státech zóny A	(ř.55) 2800	0,2	560
Přímé pohledávky	(ř.56) 1000		x
Úvěry poskytnuté bance A se sídlem v ČR			
Pohledávky zajištěné	(ř.57) 500		x
Úvěry poskytnuté podniku X zajištěné zárukou vydanou bankou B se sídlem v ČR			
Přímé podrozvahové závazky (ř.58)	400		x
	(úvěr.ekvivalent)		
Záruka vydaná vykazující bankou, v případě, že žadatelem o záruku je banka C v ČR			
Podroz. závazky zajištěné (ř.59)	900		x
	(úvěr.ekvivalent)		
Záruka vydaná vykazující bankou (poskytnutá např. čs. podniku) zajištěná zárukou francouzské banky.			

Specifickou kategorií je "Hotovost" (č.ř. 40), která sestává ze součtu následujících položek :

Ř.41 -pokladní hodnoty

odpovídá č.ř.11 rozvahy Úč PÚ 1 - 12.

Ř.42-pohledávky zajištěné penězi v zástavě u vykazující banky

-----
v souladu s § 7 Opatření bod.b) se do této kategorie zařazují všechny pohledávky vykazující banky, které jsou zajištěny penězi danými do zástavy vykazující bance. Jako peníze dané do zástavy se posuzují také vklady vinkulované u vykazující banky.

Ř.43 - podrozvahové závazky (úvěr.ekvivalent) zajištěné

-----
v souladu s § 7 Opatření bod.b) se do této kategorie zařazují všechny případné pohledávky vykazující banky, které jsou zajištěny penězi danými do zástavy vykazující bance.(Patří sem i vinkulované vklady).

Odpovědní referenti : Ing.Mašindová Věra - tel.2391 30-15
Ing.Musilová Jarmila-tel.2391 22-38

9

Opatření

České národní banky

ze dne 15. dubna 1993

ZH. + SOPL. : VĚSTNÍK č. 24 (opatř. č. 5) / 1993

ZHĚNA : VĚSTNÍK č. 7 / 1993 (úř. sd. č. 1
- § 3, odst. 3, písm. a)

ZRVŠENO : VĚSTNÍK č. 25 / 1993, opatř. č. 4

O ÚVĚROVÉ ANGAŽOVANOSTI BANK

Česká národní banka podle § 15 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách stanoví :

Účel opatření

§ 1

Účelem tohoto opatření je omezit co možná nejvíce riziko ztráty, kterému je banka se sídlem v České republice a pobočka zahraniční banky (dále jen "banka") vystavena, jestliže její dlužník není schopen dostát svým závazkům vůči bance.

Pojmy

§ 2

- (1) Pro účely tohoto opatření se úvěrovou angažovaností banky vůči dlužníkovi rozumí veškerá finanční aktiva banky¹⁾, která banka nabyla nebo oprávněně předpokládá, že nabude, ve vztahu k fyzickým nebo právnickým osobám.
- (2) Do úvěrové angažovanosti banky vůči dlužníkovi náleží zejména
  - a) celková hodnota nesplacených pohledávek banky za dlužníkem, včetně cenných papírů vydaných dlužníkem, které představují závazek k placení, a jsou v držení banky,
  - b) čistá účetní hodnota cenných papírů vydaných dlužníkem, které představují podíl na majetku, a jsou v držení banky, pokud nejsou odečítány z kapitálu banky²⁾

-----
1) Finančními aktivy se pro účely tohoto opatření rozumí:

- a) veškeré smluvní pohledávky banky za fyzickými nebo právnickými osobami znějící na peněžité plnění ve prospěch banky včetně takových, jejichž plnění je podmíněno (vázáno na splnění podmínky),
- b) pohledávky banky za vydavatelem cenného papíru, který má banka v držení.

2) Čistou účetní hodnotou u těchto cenných papírů se rozumí účetní hodnota po odečtení opravek a opravných položek. Kapitál banky - viz. opatření o kapitálové přiměřenosti bank ze dne 15.4.1993.

- c) neodvolatelné³⁾ závazky banky k placení nebo plnění vydané v zájmu a na účet dlužníka (ve prospěch třetí strany),
- d) nepoužitá část závazků (příslibů) banky
- da) poskytnout určitou částku peněz výměnou za pohledávku vůči dlužníkovi (úvěrová linka),
  - db) poskytnout určitou částku peněz výměnou za akcie nebo obdobný majetkový podíl dlužníka,
  - dc) poskytnout záruku, zajištění nebo odškodnění k zajištění závazku dlužníka (platebního i neplatebního),
- e) úroky účtované jako příjmy příštích období,
- f) 15% z hodnoty nesplacených závazků dlužníka vyplývajících ze smluv o devizových termínových obchodech,

(3) Aktiva uvedená v odstavci 2 se započítávají v jejich nominální hodnotě⁴⁾ s výjimkou aktiv pod písmenem b).

§ 3

(1) Pro účely tohoto opatření se hrubou úvěrovou angažovaností banky vůči určitému dlužníkovi rozumí součet všech úvěrových angažovaností vůči tomuto dlužníkovi.

---

³⁾ Neodvolatelný je takový závazek, který nemůže žádná ze smluvních stran vypovědět ani změnit před smluveným termínem.

⁴⁾ Nominální hodnotou se rozumí částka uvedená ve smlouvě nebo na cenném papíru, který představuje závazek k placení, nesnížená o případné oprávký a opravné položky.

(2) Banky mohou od hrubé úvěrové angažovanosti vůči dlužníkovi odečíst

a) ty její části, které jsou plně zajištěny penězi danými do zástavy vykazující bance, za předpokladu že :

- aa) majitel účtu vedeného u vykazující banky, na kterém jsou peníze složeny, uzavřel s vykazující bankou písemnou zástavní smlouvu, že tyto peníze jsou dány do zástavy ve prospěch vykazující banky jako záruka za závazky dlužníka vůči vykazující bance,
- ab) smlouva je jednoznačná,
- ac) banka je jedinou oprávněnou osobou, která může uplatnit svá práva k zástavě,
- ad) zástava je neodvolatelná,
- ae) jedinou podmínkou pro uplatnění práva ze zástavy je, že dlužník nesplnil své závazky vůči bance,
- af) zástavní právo je zřízeno tak, aby neumožňovalo zřízení dalšího zástavního práva k téže zástavě,
- ag) zástavní smlouva je uzavřena tak, aby zástavci ani jiné osobě žádným způsobem neumožňovala zkrácení právních nároků banky ze zástavy,

b) ty její části, které jsou plně zajištěny dluhopisy vydanými vykazující bankou, za předpokladu že

- ba) dluhopisy byly dány do zástavy vykazující bance a banka je má v den sestavení hlášení ve svém držení,
- bb) vkladatel dluhopisů uzavřel s vykazující bankou písemnou zástavní smlouvu, že tyto dluhopisy jsou dány do zástavy ve prospěch vykazující banky jako záruka za závazky dlužníka vůči vykazující bance,
- bc) není žádná pochybnost o tom, že vkladatel je majitelem dluhopisů,
- bd) smlouva je jednoznačná,
- be) banka je jedinou oprávněnou osobou, která může uplatnit svá práva k zástavě,
- bf) zástava je neodvolatelná,
- bg) jedinou podmínkou pro uplatnění práva ze zástavy je, že dlužník nesplnil své závazky vůči bance,
- bh) zástavní právo je zřízeno tak, aby neumožňovalo zřízení dalšího zástavního práva k téže zástavě,
- bi) zástavní smlouva je uzavřena tak, aby zástavci ani jiné osobě žádným způsobem neumožňovala zkrácení právních nároků banky ze zástavy,

(3) Banky mohou od hrubé angažovanosti vůči klientovi odečíst a převést do úvěrové angažovanosti vůči jiným osobám (vydavatelé záruky, bance, na jejím účtě jsou složeny peníze dané do zástavy, výstavci dluhopisu nebo pojistiteli) ty její části, které jsou plně zajištěny některým z těchto zajišťovacích způsobů

xN. č. 7/1995

a) zárukou vystavenou ve prospěch vykazující banky vydanou vládou⁵⁾ ČR a centrálními vládami států zóny A⁶⁾ a jimi podporovanými institucemi za předpokladu, že

- aa) záruka má písemnou formu,
- ab) záruka je neodvolatelná,
- ac) jedinou podmínkou pro uplatnění práva ze záruky je, že dlužník nesplnil své závazky vůči bance,
- ad) záruka je jednoznačná,
- ae) záruka je vydána tak, aby ručiteli ani jiné osobě žádným způsobem neumožňovala zkrácení právních nároků banky ze záruky,

b) bankovní zárukou vydanou bankami v ČR⁷⁾ a bankami se sídlem ve státech zóny A, mezinárodními rozvojovými bankami, ČNB a centrálními bankami států zóny A, jsou-li splněny podmínky podle písmene a),

c) penězi danými do zástavy ve prospěch vykazující banky za předpokladu, že

- ca) peníze jsou uloženy na účtě u banky v ČR nebo ve státě zóny A,
- cb) majitel účtu, na kterém jsou peníze složeny, uzavřel písemnou zástavní smlouvu, že tyto peníze jsou dány do zástavy ve prospěch vykazující banky jako záruka za závazky dlužníka vůči vykazující bance,
- cc) smlouva je jednoznačná,

---

⁵⁾ Vysvětlivka č. 5 a 9 přílohy č. 2 opatření ČNB ze dne 15. 4. 1993 o kapitálové přiměřenosti bank.

⁶⁾ Vysvětlivka č. 6 přílohy č. 2 opatření ze dne 15. 4. 1993 o kapitálové přiměřenosti bank.

⁷⁾ Bankami v ČR se pro účely tohoto opatření rozumí banky se sídlem v ČR podle § 1 zák. č. 21/1992 Sb., o bankách a pobočky zahraničních bank, které mají povolení působit jako banka podle § 5 cit. zák. a ČNB.

- cd) vykazující banka je jedinou oprávněnou osobou, která může uplatnit svá práva k zástavě,
  - ce) zástava je neodvolatelná,
  - cf) jedinou podmínkou pro uplatnění práva ze zástavy je, že dlužník nesplnil své závazky vůči bance,
  - cg) zástavní právo je zřízeno tak, aby neumožňovalo zřízení dalšího zástavního práva k téže zástavě,
  - ch) zástavní smlouva je uzavřena tak, aby zástavci ani jiné osobě žádným způsobem neumožňovala zkrácení právních nároků banky ze zástavy,
- d) dluhopisy danými do zástavy ve prospěch vykazující banky, které byly vydány vládou ČR, centrálními vládami států zóny A a jimi podporovanými institucemi, mezinárodními rozvojovými bankami^{a)} bankami v ČR a bankami se sídlem ve státech zóny A, Českou národní bankou (dále jen "ČNR") a centrálními bankami ve státech zóny A
- za předpokladu, že jsou splněny následující podmínky
- da) dluhopisy byly dány do zástavy vykazující bance a banka je má v den sestavení hlášení ve svém držení,
  - db) vkladatel dluhopisů uzavřel písemnou zástavní smlouvu, že tyto dluhopisy jsou dány do zástavy ve prospěch vykazující banky jako záruka za závazky dlužníka vůči vykazující bance,
  - dc) není žádná pochybnost o tom, že vkladatel je majitelem dluhopisů,
  - dd) smlouva je jednoznačná,
  - de) vykazující banka je jedinou oprávněnou osobou, která může uplatnit svá práva k zástavě,
  - df) zástava je neodvolatelná,
  - dg) jedinou podmínkou pro uplatnění práva ze zástavy je, že dlužník nesplnil své závazky vůči bance,
  - dh) zástavní právo je zřízeno tak, aby neumožňovalo zřízení dalšího zástavního práva k téže zástavě,
  - dch) zástavní smlouva je uzavřena tak, aby zástavci ani jiné osobě žádným způsobem neumožňovala zkrácení právních nároků banky ze zástavy,
- e) pojištěním, na základě kterého bude banka odškodněna buď jako pojištěná osoba nebo z titulu, že je na ní převedeno plnění z pojištění za předpokladu, že ČNB bude souhlasit s podmínkami pojištění.

- (4) Banky mohou od hrubé úvěrové angažovanosti dále odečíst
- a) nepoužité části úvěrových příslibů podle § 2 odst.2 písm. d) za předpokladu, že banka má bezpodmínečné, neměnitelné a neodvolatelné právo zrušit úvěrový příslib,
  - b) dokumentární akreditivy otevřené nebo potvrzené bankou za předpokladu, že splňují současně tyto podmínky⁹⁾ :
    - ba) dokumenty předložené bance se vztahují ke zboží,
    - bb) banka má skutečnou kontrolu nad zbožím,
    - bc) trvání závazku nepřesahuje jeden rok
- (5) Pro účely tohoto opatření se čistou úvěrovou angažovaností rozumí hrubá úvěrová angažovanost po odečtení položek podle odstavce 2,3 a 4.

§ 4

- (1) Ekonomicky spjatou skupinou dlužníků se pro účely tohoto opatření rozumí dva nebo více dlužníků (fyzických nebo právnických osob), vůči nimž má banka úvěrovou angažovanost a kteří jsou navzájem propojeni tím, že
- a) jeden z dlužníků má kontrolu¹⁰⁾ nad ostatními , ať už přímo nebo prostřednictvím jiné osoby, nebo
  - b) jejich vzájemné vztahy jsou takové povahy, že finanční těžkosti jednoho z dlužníků mohou způsobit platební potíže ostatních.
- (2) Ekonomicky spjatá skupina dlužníků představuje pro banku jednotné riziko a je na ni pohlíženo jako na jediného dlužníka.

§ 5

- (1) Kapitálem banky se pro účely tohoto opatření rozumí kapitál stanovený podle opatření ČNB o kapitálové přiměřenosti bank¹¹⁾
-

⁸⁾ Vysvětlivka č.8 přílohy č.2 opatření ze dne 15.4.1993 o kapitálové přiměřenosti bank.
⁹⁾ Vysvětlivka č.15 přílohy č.2 opatření ze dne 15.4.1993 o kapitálové přiměřenosti bank.
¹⁰⁾ § 19 odst.2 zák.č.21/1992 Sb.
¹¹⁾ Opatření ze dne 15.4.1993.

- (2) Kapitálem pobočky zahraniční banky se pro účely tohoto opatření rozumí kapitál stanovený předpisy platnými ve státě, ve kterém má zahraniční banka své sídlo.

Limity

§ 6

- (1) Čistá úvěrová angažovanost vůči jednomu dlužníkovi nebo jedné ekonomicky spjaté skupině dlužníků s výjimkou dlužníků uvedených v odst. 2 a 3 nesmí přesáhnout 25% kapitálu banky.
- (2) Čistá úvěrová angažovanost vůči bance v ČR, vůči bance se sídlem ve státech zóny A, nebo vůči ekonomicky spjaté skupině dlužníků složené pouze z těchto bank, nesmí přesáhnout 80% kapitálu banky.
- (3) Čistá úvěrová angažovanost vůči osobě, která má k bance zvláštní vztah ¹²⁾ a vůči právnickým osobám, ve kterých má banka majetkovou účast 10% a více základního jmění nebo které má pod svou kontrolou, kromě bank podle odst.2, nesmí přesáhnout 20 % kapitálu banky.
- (4) Limitům čisté úvěrové angažovanosti nepodléhá a je z nich vyňata úvěrová angažovanost vůči
- a) vládě ČR,
  - b) centrální vládě států zóny A,
  - c) ČNB,
  - d) centrální bance států zóny A.

§ 7

Úhrn čistých úvěrových angažovaností vůči deseti největším dlužníkům nebo ekonomicky spjatým skupinám dlužníků podle § 6 odst.1 a 3 nesmí přesáhnout 230% kapitálu banky.

---

¹²⁾ § 19 odst.1 zák.č.21/1992 Sb.

Čl. III

Opatření České národní banky č. 9 ze dne 15. dubna 1993,
o úvěrové angažovanosti bank se mění takto:

1. V § 9 se vypouští odstavec 4.
2. Vypouští se vzor formuláře Hlášení o úvěrové angažovanosti banky a pokyny pro sestavení hlášení.

Hlášení

§ 9

- (1) Banky jsou povinny podávat bankovnímu dohledu ČNB měsíční hlášení o čisté úvěrové angažovanosti vůči dlužníkům, u kterých činí 10% a více kapitálu banky.
- (2) Údaje obsažené v hlášení musí obsahovat čistou úvěrovou angažovanost k ultimu měsíce se zpětným promítnutím každého prodlení při zaúčtování operace do účetních knih banky.
- (3) Hlášení se sestavuje podle vzoru. Závazný vzor hlášení stanoví ČNB.
- (4) Hlášení se doručují bankovnímu dohledu ČNB nejpozději do 30 kalendářních dnů následujících po posledním dni vykazovaného měsíce.

§ 10

Hlášení musí být podepsáno dvěma osobami, oprávněnými jednat jménem banky a odpovědnými za řízení banky jako celku.

§ 11

Útvar vnitřní kontroly banky ověří, zda údaje obsažené v měsíčním hlášení jsou úplné a správné.

§ 12

- (1) Banka požádá auditora určeného podle zvláštního zákona¹³⁾, aby ověřil a vypracoval písemnou zprávu o tom
  - a) zda systém pro vypracování hlášení je vybudován tak, aby věrně zobrazoval skutečnou úvěrovou angažovanost banky,
  - b) zda údaje obsažené v hlášení k 31.12. běžného roku jsou úplné a správné,
- (2) Banka předloží kopii zprávy vypracované auditorem o skutečnostech podle odstavce 1 bankovnímu dohledu ČNB nejpozději do 30.4. následujícího roku.

Organizační požadavky

§ 13

- (1) Banky si vytvoří a budou udržovat informační systém, který je vhodný ke sledování hrubé a čisté úvěrové angažovanosti.
- (2) Banky zajistí pravidelné předávání informací o úvěrové angažovanosti statutárnímu orgánu a dozorčí radě banky.

§ 14

- (1) Banky jsou povinny stanovit svým předpisem vlastní limity čisté úvěrové angažovanosti.
- (2) Banky stanoví ve svých předpisech o úvěrové angažovanosti limity pro ekonomické sektory nebo geografická území, je-li soustředění úvěrové angažovanosti v těchto skupinách významné z pohledu koncentrace rizik.
- (3) Předpis o limitech úvěrové angažovanosti musí být schválen statutárním orgánem banky a na jeho dodržování musí dohlížet dozorčí rada banky.
- (4) Předpisy podle odstavce 1 a 2, jakož i jejich změny, předkládá banka bankovnímu dohledu ČNB ihned po jejich přijetí. Předpisy platné ke dni účinnosti tohoto opatření předloží banka do jednoho měsíce ode dne účinnosti tohoto opatření.

---

¹³⁾ § 22 odst.2 zák.č.21/1992 Sb.

Ustanovení přechodná a závěrečná

§ 15

Banky jsou povinny zasílat hlášení podle § 9 tohoto opatření počínaje hlášením k 30.6.1993.

§ 16

- (1) Banky jsou povinny čistou úvěrovou angažovanost podle § 6 odst.1. postupně upravit tak, aby:
  - a) nejpozději k 31.12.1993 nepřesahovala 40% kapitálu banky,
  - b) nejpozději k 31.12.1995 nepřesahovala stanovený limit.
- (2) Banky jsou povinny čistou úvěrovou angažovanost podle § 6 odst.2 a § 7 postupně upravit tak, aby nejpozději k 31.12.1995 nepřesahovala stanovený limit.
- (3) Banky jsou povinny v průběhu roku 1993 dodržovat limit čisté úvěrové angažovanosti podle §6 odst.3 ve výši maximálně 30% kapitálu banky a postupně upravit čistou úvěrovou angažovanost tak, aby nejpozději do 31.12.1993 nepřesahovala 20 % kapitálu banky.

§ 17

Opatření SBČS ze dne 16.3.1992 o úvěrové angažovanosti bank se ruší.

§ 18

Toto opatření nabývá účinnosti dnem 1.6.1993.

Ing. Josef Tošovský v.r.
Guvernér

BANKA .....

DŮVĚRNÉ

iČO | | | | | | | |

KÓD BIS | | | | |

HLÁŠENÍ
O ÚVĚROVÉ ANGAŽOVANOSTI BANKY
ke dni .....

Kapitál banky ke dni ..... činí ..... tis. Kč

I. ÚVĚROVÁ ANGAŽOVANOST V TIS. Kč

Jméno dlužníka v pořadí podle částky čisté úvěrové angažovanosti	Identifikační číslo organizace	Č.f.	Hrubá úvěrová angažovanost	Čistá úvěrová angažovanost	% kapitálu	Opravné položky
a	b	c	1	2	3	4
Nebankovní subjekty						
1.		11				
2.		12				
3.		13				
4.		14				
5.		15				
6.		16				
7.		17				
8.		18				
9.		19				
10.		20				
mezisoučet		21				
11.		22				
12.		23				
13.		24				
14.		25				
15.		26				
16.		27				
17.		28				
18.		29				
19.		30				
20.		31				
mezisoučet		32				
Banky						
1.		33				
2.		34				
3.		35				
4.		36				
5.		37				
6.		38				
7.		39				
8.		40				
9.		41				
10.		42				
Celkový součet		43				
Kontrolní součet		44				

Odesláno dne	Razítko	Podpisy	Zpracoval:
			Telefon: Linka:

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
Odbor bankovního dohledu
Oddělení metodické

Pokyny pro sestavení hlášení o úvěrové angažovanosti banky

1. Čistá úvěrová angažovanost se propočte podle § 3 odst.4 opatření ČNB ze dne 15.4.1993, o úvěrové angažovanosti bank.
2. Pro propočet úvěrové angažovanosti se používá kapitál vykázaný v Hlášení o poměru kapitálu k rizikově váženým aktivům - ř.27,sl.3. V měsících, která nejsou čtvrtletími, se použije kapitál propočtený v předcházejícím čtvrtletí. V případě, že u banky došlo k výrazné změně kapitálu, např. splacení nové emise akcií, zvýšení rezervních fondů apod., může banka propočíst novou výši kapitálu i v měsíci, který neodpovídá čtvrtletí. Potom předloží současně s hlášením o úvěrové angažovanosti i první stranu hlášení o poměru kapitálu k rizikově váženým aktivům, t.j. propočet kapitálu. Kapitálem pobočky zahraniční banky se rozumí kapitál stanovený předpisy platnými ve státě, v němž má zahraniční banka své sídlo.
3. Jménem se rozumí příjmení u fyzických osob a obchodní jméno u právnických osob. Jde-li o ekonomicky spjatou skupinu, uvádí se ve sloupci "a" jméno hlavního dlužníka a za jméno se připojí znak velkého písmena "X"). Do řádku vedle hlavního dlužníka se uvede částka za celou ekonomicky spjatou skupinu. Pod čarou se vedle písmene "X" uvedou jednotlivá jména dlužníků z ekonomicky spjaté skupiny s údaji o absolutní hodnotě čisté úvěrové angažovanosti a podílu na ekonomicky spjaté skupině. Bude-li více ekonomicky spjatých skupin uvede se X1, X2, X3 atd.

V případě, že dlužník je osobou vymezenou v § 6 odst.3 Opatření o úvěrové angažovanosti bank, uvede se ve sloupci "a" za jeho jméno velké písmeno "A".
4. Dlužníci se seřadí podle částky od nejvyšší částky k nejnižší. Nejprve se uvedou dlužníci, kteří nejsou bankou, a banky států zóny B, potom se uvedou banky v ČR a banky států zóny A. V hlášení o úvěrové angažovanosti je rozhodující suma čisté úvěrové angažovanosti, podle které se sestavuje pořadí jednotlivých klientů. Tzn. i když např. hrubá úvěrová angažovanost u určitého klienta dosahuje hodnoty vyšší než 10 % kapitálu, ale jeho čistá úvěrová angažovanost je nižší než 10%, tento klient se v hlášení neuvede.

5. V hlášení se uvádějí všechny nebankovní subjekty a banky, u kterých čistá úvěrová angažovanost je vyšší než 10 %, tzn. pokud jich banka má více než 20, použije další formulář hlášení, který očísluje pořadovým číslem. Čistá úvěrová angažovanost nižší než 10 % se v hlášení neuvádí.
6. Při propočtu mezisoučtů se postupuje takto : první mezisoučet je součtem prvních deseti klientů, druhý mezisoučet je součet 1. mezisoučtu a dalších deseti klientů atd. Teprve po ukončení výpisu nebankovních subjektů (t.j. i na případných dalších listech hlášení) se připočtou jednotlivé banky. Výsledná hodnota je pak celkovým součtem (ř.43).
7. Ve sloupci "b" se uvádí IČO podle jednotného číselníku organizací.
8. Částka úvěrové angažovanosti (sloupec "1" a "2") se uvádí v nominální hodnotě, s výjimkou cenných papírů vydaných klientem, které představují podíl na majetku, které se uvádějí v čisté účetní hodnotě (§ 2 opatření ČNB ze dne 15.4.1993).
9. Ve sloupci "3" se uvádí procento čisté úvěrové angažovanosti ke kapitálu na 2. desetinná místa : v mezisoučtových řádcích se uvádí procento mezisoučtu ke kapitálu na 2 desetinná místa. Angažovanosti ke kapitálu banky vyjádřený v %.
10. Ve sloupci "4" se uvádí opravné položky vytvořené ke krytí předem identifikovatelných ztrát z úvěrové angažovanosti vůči uvedenému klientovi.
11. Cizí měna se přepočte na Kč podle platného kursovního lístku ČNB kursem "střed" k datu sestavení hlášení.
12. Hlášení se sestavuje k ultimu kalendářního měsíce.
13. Hlášení musí být podepsáno dvěma osobami oprávněnými jednat jménem banky a odpovědnými za řízení banky jako celku.
14. Jméno osoby, která sestavila hlášení, se vyplňuje strojem.
15. Hlášení se doručují bankovnímu dohledu ČNB, Na příkopě 28, Praha 1.
16. Hlášení se doručují na uvedenou adresu nejpozději do 30. dne následujícího měsíce.

17. Pokud existuje rozdíl mezi hrubou a čistou úvěrovou angažovaností banky, uvede banka v komentáři zdůvodnění tohoto rozdílu.
18. V komentáři k výkazu banka uvede pod zkratkou "konsorcium" hodnotu pohledávek resp. případných pohledávek vzniklých na základě své účasti v konsorciu, zároveň s uvedením o jaký typ konsorcia se jedná a zda je banka vedoucím nebo účastníkem konsorcia.

Odpovědní referenti : Ing. Mašindová Věra - tel. 2391 30-15
Ing. Musilová Jarmila - tel. 2391 22-38

10

O p a t ř e n í

České národní banky

ze dne 15.dubna 1993

ZMĚNA : VĚSTNÍK ČNB. 24/1994, opatř. č. 5

O PRAVIDLECH LIKVIDITY BANK

Česká národní banka podle § 15 zákona č.21/1992 Sb., o bankách stanoví :

Způsob řízení likvidity

§ 1

Základní způsob řízení likvidity banky je založen na projektování přílivu a odlivu peněžních prostředků (dále jen "peněžní tok") v budoucnosti. Plánování peněžních toků vychází ze dvou základních předpokladů a to

- a) vhodného informačního systému,
- b) okamžitého zaúčtování všech operací v účetních knihách.

§ 2

V rámci svého informačního systému banka člení svá aktiva, pasiva a podrozvahové závazky zejména podle těchto kritérií

- a) data splatnosti aktiv, pasiv a podrozvahových závazků s pevnou lhůtou splatnosti,
- b) odhadovaného vývoje pasiv s pevnou lhůtou splatnosti s přihlédnutím k pravděpodobnosti v jakém rozsahu obnoví věřitelé své vklady v době splatnosti,
- c) zkušenosti z chování vkladatelů u netermínovaných vkladů a vkladů s výpovědní lhůtou za určitých podmínek,
- d) stupně likvidnosti aktiv podle
  - da) jejich okamžité použitelnosti ke krytí odlivu prostředků,
  - db) možnosti jejich rychlé přeměny na peněžní prostředky u České národní banky (dále jen "ČNB"),

dc) jejich rychlé prodejnosti na organizovaném finančním trhu, jehož dostatečná velikost umožní prodej požadovaného objemu aktiv za cenu úměrnou jejich tržní ceně, popř. za cenu vyšší nebo rovnající se jejich účetní hodnotě,

dd) možností snížení hodnoty aktiv současně se snížením příslušných pasiv (požadavky na rezervy),

e) druhu a stupně závaznosti podrozvahových závazků vydaných nebo obdržných bankou¹⁾

f) druhu měny, ve které jsou aktiva, pasiva a podrozvahové závazky vyjádřeny, se zvláštním zřetelem na Kč, volně směnitelné měny a volně nesměnitelné měny,

g) států, ve kterých jsou aktiva, pasiva a podrozvahové závazky účetně vedeny u těch bank, které mají pobočky v zahraničí,

h) právního postavení vkladatele podle státu, ve kterém má vkladatel sídlo a podle použitého bankovního nástroje.

§ 3

Za účelem zajištění likvidity se banka ve své činnosti zaměří především

a) na přednostní financování ze stabilních zdrojů v rámci dohodnutých podmínek,

b) na rozložení zdrojů financování z hlediska splatností, bankovních nástrojů a klientely,

c) na vytvoření organizačních opatření vedoucích k efektivnímu řízení likvidity (vymezení odpovědnosti za řízení na určitého pracovníka banky, zavedení účinné kontroly likvidní pozice a vnitřního auditu banky, začlenění specifické problematiky spojené s existencí poboček banky v zahraničí a dceřinných společností atd.),

d) na stupeň zapojení banky do rozvoje peněžního trhu, rozvoje vydávání krátkodobých dluhopisů a obchodování s nimi na trhu,

---

¹⁾ Stupněm závaznosti se rozumí možnost nebo nemožnost odstoupit od smlouvy.

- e) pravidelné formulování své obchodní politiky současně s plánováním jejího financování tak, aby se vyhnula nedostatku zdrojů pro své rozvojové plány a aby omezila strukturální nevyváženost aktiv a pasiv, vyplývající z rozdílných lhůt smluvně dohodnuté a skutečné splatnosti,
- f) pravidelné sestavování pohotovostního plánu, který obsahuje hlavní směry činnosti a opatření banky pro případy mimořádných okolností ohrožujících její likviditu.

§ 4

(1) Banka oznámí ČNB

a) jméno pracovníka odpovědného

aa) za návrhy doporučení a provádění likvidní politiky banky,

ab) za sledování každodenní likvidity a návrhy jejího řízení,

ac) za udržování přehledu o řízení likvidity se zaměřením na zjišťování neopodstatněně vysokých zásob hotovosti a jiných vysoce likvidních aktiv, které způsobují bance zvýšené náklady,

b) orgán banky odpovědný za schvalování návrhů likvidní politiky,

c) orgán banky odpovědný za dohled a kontrolu nad uplatňováním schválené likvidní politiky,

(2) Banky, které mají jednu nebo více poboček v zahraničí nebo které kontrolují jinou banku, přizpůsobí svou likvidní politiku této skutečnosti.

(3) Systém řízení likvidity podléhá pravidelné kontrole útvaru vnitřní kontroly banky.

Hlášení

§ 5

- (1) Banka je povinna podat o likviditě hlášení ČNB ²⁾čtvrtletně. Je-li vývoj likvidity banky nepříznivý, může ČNB vyžadovat hlášení i v kratším termínu.
- (2) Hlášení se sestavují podle vzoru hlášení. Závazný vzor hlášení stanoví ČNB.
- VYPOUŠTĚNÍ SE U12
Sb. 24/1994* (3) Hlášení se doručují ČNB nejpozději do třiceti kalendářních dnů následujících po posledním dni vykazovaného čtvrtletí.
- (4) Hlášení za uplynulý kalendářní rok vypracovaná na základě předběžných údajů se doručují ČNB podle odst.(3).
- (5) Hlášení za uplynulý kalendářní rok vypracovaná na základě definitivních údajů se doručují ČNB nejpozději do 10.3. následujícího kalendářního roku.

§ 6

- (1) Hlášení musí být podepsáno dvěma osobami, oprávněnými jednat jménem banky a odpovědnými za řízení banky jako celku.
- (2) Útvar vnitřní kontroly banky ověřuje úplnost a správnost údajů obsažených v hlášení.
- (3) Banka požádá auditora určeného podle zvláštních předpisů ³⁾, aby ověřil.
- a) zda systém pro vypracování hlášení je vybudován tak, aby věrně zobrazoval skutečnou likviditu banky,
- b) správnost hlášení o likviditě k 31.12. a vypracoval o tom zprávu.
- (4) Banka předloží ČNB zprávu podle odstavce 3 za uplynulý kalendářní rok nejpozději do 30.4. následujícího roku.

2) Podle § 24 zákona odst.2 č.21/1992 Sb., o bankách.

3) Podle § 22 zákona č.21/1992 Sb., o bankách.

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 7

- (1) Banka doručí ČNB oznámení podle § 4 odst.(1) nejpozději do 30 dnů od data účinnosti tohoto opatření.
- (2) Banka je povinna zasílat ČNB hlášení podle § 5 a § 6 odst. (1) a (2) počínaje hlášením k 30.6.1993.
- (3) Banka doručí ČNB první zprávu podle § 6 odst.(3) a (4) nejpozději do 30.4.1993.

§ 8

Toto opatření se vztahuje i na pobočky zahraničních bank na území ČR.

§ 9

Opatření SBČS ze dne 16.3.1992 o pravidlech likvidity bank se ruší.

§ 10

Toto opatření nabývá účinnosti dnem 1.6.1993.

Ing. Josef Tošovský v.r.
Guvernér

PODROZVAHOVÁ AKTIVA A PASIVA V TIS. Kč

szatel	Č.j.		Skutečná (zbytková) doba splatnosti								Celkem (sl. 1 až sl. 10)		
	z rozvahy	Č.j.	kratší než týden	1 týden až 1 měsíc	1 až 3 měsíce	3 až 6 měsíců	6 měsíců až 1 rok	1 až 2 roky	2 až 5 let	více než 5 let		nespecifikováno	klasifikovaná aktiva
a	b	c	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
vzy koupené	310+316	52											
vzy prodané	311+318	53											
úky vydané	288+302+303+30	54											
úvěrové úky poskytnuté	291	55											
akreditvy	293+304	56											
úky přijaté	295+328	57											
úvěrové úky přijaté	298	58											
akreditvy	300	59											
rozlohí součet	x	60											

VYBRANÁ PASIVA V TIS. Kč

szatel	Č.j.	Skutečná (zbytková) doba splatnosti								Celkem (sl. 1 až sl. 9)	
		kratší než týden	1 týden až 1 měsíc	1 až 3 měsíce	3 až 6 měsíců	6 měsíců až 1 rok	1 až 2 roky	2 až 5 let	více než 5 let		nespecifikováno
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	11
ermínované vklady bez možnosti výberu před termínem:	61										
přidružené banky	62										
neopřidružené banky	63										
spoliteky	64										
podniky a instituce	65										
úty občanů	66										
úady s výpovědní lhůtou	67										
přidružené banky	68										
neopřidružené banky	69										
spoliteky	70										
podniky a instituce	71										
úty občanů	72										
termínované vklady	73										
přidružené banky	74										
neopřidružené banky	75										
spoliteky	76										
podniky a instituce	77										
úty občanů	78										
rozlohí součet	79										

lesláno dne	Razítko	Podpisy	Zpracoval:	Telefon:
				Linka:

amci výkazu ptali v rozsahu všech sloupců tyto vazby:

40 = f. 24 f. 44 = f. 25 f. 61 + 67 + 73 = f. 32 + 33

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
Odbor bankovního dohledu
oddělení metodické

VYPOUŠTĚNÍ SE VÍZ Č. 24/1994

Pokyny pro sestavení hlášení o likviditě

"Přehled skutečné (zbytkové) splatnosti aktiv a pasiv"
-----

1. Hlášení se vyplňuje v měnovém členění, t.j. sumář za Kč celkem, sumář za volně směnitelné měny celkem, sumář za ostatní měny celkem a celkový sumář za všechny měny. Každý sumář je třeba zřetelně označit v levé části hlášení zaškrtnutím příslušného typu sumáře podle kategorií (A, B, C, D) uvedených v záhlaví. Nevhodné se škrtně.
2. Celková bilanční suma se musí shodovat s celkovou bilanční sumou uvedenou v rozvaze ke stejnému datu.

Jednotlivé řádky výkazu přesně váží na rozvahu Úč PÚ 1-12, ve sloupci "b" jsou uvedeny příslušné řádky, případně součty řádků z rozvahy, v řádcích ostatní aktiva resp. ostatní pasiva se uvedou údaje odpočtem od celkových aktiv resp. pasiv. V řádcích "kontrolní součet" se uvede součet všech hodnot v daném sloupci.

3. Mezi jednotlivými řádky hlášení platí pro všechny sloupce tyto vazby :

- ř.40 = ř.24

- ř.44 = ř.25

- ř.61 + 67 + 73 = ř.32 + 33

- rozpis v oddíle IV. se týká pouze vkladů bank a klientů uvedených v oddíle I. v ř.32 a 33, nikoli tedy např. vkladových certifikátů uvedených v oddíle I. v ř. 34.

- ř.40 = ř.41 až 43

- ř.44 = ř.45 až 49

- ř.61 = ř.62 až 66

- ř.67 = ř.68 až 72
- ř.73 = ř.74 až 78
- 4. Pokladna ř.22 se vykazuje ve sl.1 (kratší než týden), zlato a drahé kovy se vykazují ve sl.9 (nespecifikováno)
- 5. V ř. 23 se ve sl.9 (nespecifikováno) vykazují povinné minimální rezervy, zbylá hodnota účtů u emisního ústavu se rozepíše podle doby splatnosti.
- 6. V ř.73 netermínované vklady se vykazují vklady na viděnou t.j. běžné účty, sporožirové účty, vkladní knížky bez výpovědi aj.
- 7. V ř. 38, tj. kumulativní netto rozvahová pozice, se uvede součet hodnot ze všech předchozích sloupců vč. vyplňovaného sloupce uvedených na ř. 37. Např. "kumulativní netto rozvahová pozice ve sl.4 se vypočítá jako součet hodnot v ř.37, sloupcích 1 až 4.
- 8. Ř. 62,68 a 74 - za "přidružené banky" se považují ty banky, ve kterých vykazující banka vlastní více než 50 % akcií nebo ji kontroluje nebo má stejné jméno. Kontrolou nad bankou se rozumí vlastnictví rozhodujícího podílu akcií nebo pravomoc volit statutární orgán vykazující banky nebo jiným způsobem prosazovat rozhodující vliv na její počínání.
- 9. Ř.63,69 a 75 - za "nepřidružené banky" se považují všechny ostatní banky. Do "podniků a institucí" se zařazují státní podniky, družstva, soukromý sektor, neziskové organizace a pojišťovny
- 10. V jednotlivých sloupcích se vykazují účetní hodnoty (po odečtení oprávek a opravných položek) podle skutečné (zbytkové) splatnosti včetně posledního dne sledovaného období.
- 11. Pokud členění z hlediska skutečné (zbytkové) splatnosti nemá smysl nebo není sledováno, uvede se ve sl. 9 nespecifikováno.
- 12. Běžné účty a netermínované vklady se zahrnují do sl.1 tj. doba splatnosti kratší než týden.
- 13. Běžné účty debetní tzv.kontokorent se vykazují buďto v jednotlivých sloupcích podle skutečné doby splatnosti, pokud je známa (smluvně upravena), v ostatních případech ve sl.9 (nespecifikováno).

14. Časové členění souhrnných položek z odd.I v jednotlivých sloupcích, které jsou rezepteovány v odd.II a IV, musí být naprosto shodné.
15. Ve sl.10 se uvádějí přechodně vázané, pochybné, nepřevoditelné pohledávky a pohledávky po lhůtě splatnosti.

Odpovědní referenti : Ing.Mašindová Věra - tel.2391 30-15
Ing.Musilová Jarmila- tel.2391 22-38